

IDRÆT I GRØNLAND

KORT FORTALT

.....

Hovedpunkter og anbefalinger fra analysen af idræt i Grønland

Foretaget af Idrættens Analyseinstitut for Grønlands Idræts-Forbund

IDRÆT I GRØNLAND

– Hovedpunkter og anbefalinger fra analysen af idræt i Grønland.

Foretaget af Idrættens Analyseinstitut for Grønlands Idræts-Forbund.

Hæftet er udarbejdet af Trygve Laub Asserhøj og Peter Forsberg, Idrættens Analyseinstitut, med afsæt i rapporten 'Idræt i Grønland – status, udfordringer og udviklingspotentialer'.

Udgivet af: Idrættens Analyseinstitut 2015

Fotos: Idrættens Analyseinstitut, Grønlands Idræts-Forbund

Layout: Anne von Holck, Tegnestuen Trojka

Rekvireret af: Grønlands Idræts-Forbund

ISBN: 978-87-93375-16-1

ISBN: 978-87-93375-17-8 (elektronisk)

Idrættens Analyseinstitut er en selvejende institution under det danske kulturministerium. Institutet har til opgave at skabe overblik over aktuel, samfundsorienteret forskning på idrætsområdet. Desuden skal instituttet analysere perspektiver ved idrætspolitiske initiativer og stimulere offentlig debat om centrale idrætspolitiske spørgsmål.

Læs mere på www.idan.dk, hvor du også kan downloade den samlede rapport 'Idræt i Grønland'.

Hvor mange er idrætsaktive i den grønlandske befolkning?

Hvilke udfordringer oplever idrætsforeningerne?

Hvad er de største ønsker på facilitetsområdet?

Hvordan kan idrætten i Grønland udvikle sig i en positiv retning?

Der er mange udfordringer i grønlandsk idræt. Udfordringerne bliver ikke mindre i lyset af faldende medlemstal i idrætsforeningerne, dalende befolkningstal, flere ældre borgere og generelle udfordringer med folkesundheden.

Idrætten rummer potentialet til at gøre en positiv forskel på mange områder. Men hvis idrættens store potentiale skal blive til reel udvikling, kræver det håndfast viden om idrættens status og forudsætninger og naturligvis hårdt arbejde fremadrettet fra idrættens side.

På den baggrund har Grønlands Idræts-Forbund (GIF) bedt Idrættens Analyseinstitut gennemføre en større undersøgelse af idrætten i Grønland for at skabe grundlag for et sideløbende arbejde med strategiudvikling.

Dette hæfte indeholder et udpluk af de vigtigste resultater og anbefalinger fra undersøgelsen af idrætten i Grønland, som er den første af sin art. Undersøgelsen er lavet af Idrættens Analyseinstitut i 2015. Den samlede undersøgelsesrapport 'Idræt i Grønland – status, udfordringer og udviklingspotentialer' kan downloades gratis på www.idan.dk.

Undersøgelsens datamateriale

Facilitetskortlægning

Der er skabt en database over samtlige kendte idrætsfaciliteter i Grønland på baggrund af B-nr.-registre, kommunalplaner og interviews med kommunale kultur- og fritidskonsulenter.

Foreningsundersøgelse

Spørgeskema henvendt til alle foreninger under GIF med 66 besvarelser. Herudover interviews med 25 foreningsrepræsentanter fra hele landet.

Idrætsvaneundersøgelser

Analyse af befolkningens idrætsvaner gennem interviews og baggrundsresearch samt et spørgeskema blandt børn fra 4. til 10. klasse i byskoler (378 besvarelser) samt et spørgeskema blandt 2.419 tilfældigt udvalgte voksne over 16 år (863 besvarelser).

Baggrund

Idrætten i Grønland er som naturen i landet: Der er store muligheder og barske forhold på samme tid.

De frivillige idrætsforeninger er centrale aktører i idrætten og hjemsted for især mange børn og unges aktiviteter. GIF havde i 2014 i alt knap 10.000 aktive medlemmer, hvoraf halvdelen var mellem 0 og 18 år. Fodbold og håndbold er de største foreningsidrætter.

GIF og de tilknyttede ni specialforbund, ældreidrætsforeninger og andre idrætsforeninger uden specialforbund modtager på forskellig vis støtte fra det offentlige.

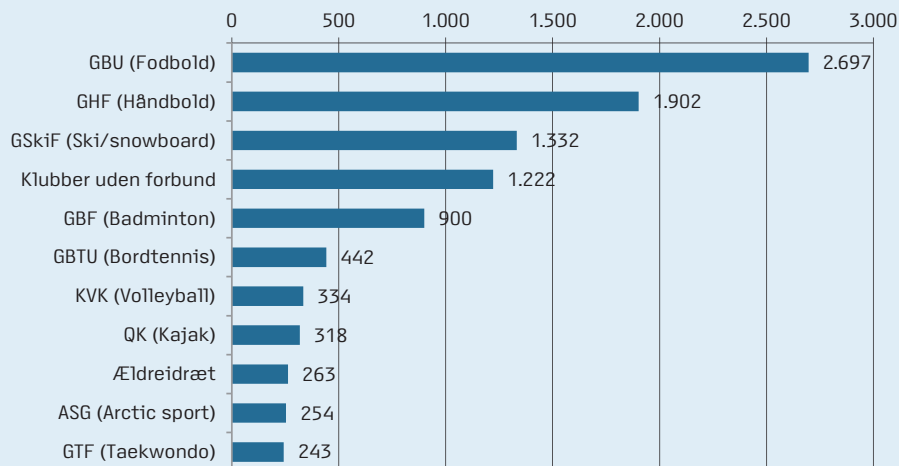
I 2014 tildelte offentlige kasser i alt ca. 88,5 mio. kr. i fast støtte på idrætsområdet:

- Ca. 7,8 mio. kr. fra finansloven til GIF/Elite Sport Greenland
- Ca. 15,8 mio. kr. fra Grønlands andel i tips- og lottoomsætningen i Danske Spil A/S til GIF/Elite Sport Greenland
- Ca. 64,8 mio. kr. fra de kommunale budgetter

GIF og Elite Sport Greenland fordeler de fleste midler videre til specialforbundene. De kommunale midler går til tilskud til lokale foreninger, til foreningernes transport samt til drift af idrætsanlæg (og for en mindre dels vedkommende også til drift af andre typer anlæg, såsom forsamlingshuse).

Herudover er der bevilget særskilt støtte fra finansloven og Kommuneqarfik Sermersooq til afholdelse af Arctic Winter Games i Nuuk i marts 2016 (i alt ca. 45 mio. kr. i perioden 2012-2016).

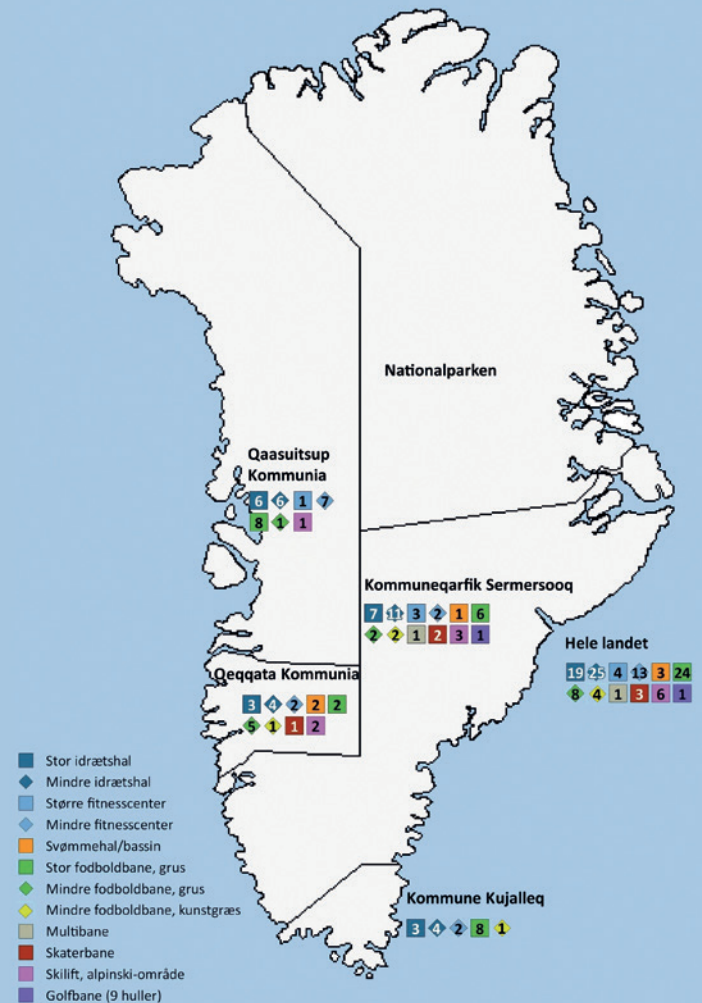
Aktive medlemmer i GIF's specialforbund

Faciliteter til idræt

Facilitetskortlægningen viser, at der er væsentlige forskelle på, hvilke faciliteter de forskellige bygder og byer i de fire kommuner har til rådighed. Faciliteternes vedligeholdelse og stand er ikke kortlagt systematisk i denne undersøgelse, men fra observationer og interviews kan det konstateres, at der er stor forskel på vedligeholdelsen af faciliteterne imellem.

- Indendørs haller eller gymnastiksale findes i alle byer og også i en del bygder. I alt er der 19 store idrætshaller (med plads til håndboldbane) og 25 mindre haller/gymnastiksale i Grønland.
- I mange indendørs haller er der tilknyttet mindre fitness- eller motionsrum, som folk kan købe adgang til. Der findes i alt 13 – flest i Qaasuitsup Kommunia. Herudover findes der fire større fitnesscentre, hvor det er muligt at træne på hold med instruktør – tre af dem ligger i Nuuk.
- Svømmefaciliteter er der tre af i Grønland – i Kangerlussuaq, Sisimiut og Nuuk.
- Kunstgræsbaner er ny type facilitet på Grønlands idrætslandkort. Der findes mindre kunstgræsbaner i Maniitsoq, Nuuk, Paamiut og Qaqortoq.
- Der er seks steder med skilifter og mulighed for alpinski i landet, men nogle steder mangler de vedligeholdelse og er ikke i brug.
- I næsten alle bygder og byer findes der større eller mindre grusbaner til fodbold. Men mange af disse bruges også undertiden til opbevaring, skrald eller er oversvømmede, når ikke de er dækket af sne.
- Endelig findes en række særlige faciliteter i Nuuk, såsom golfbane, multibane og skaterbane (findes også i Sisimiut).

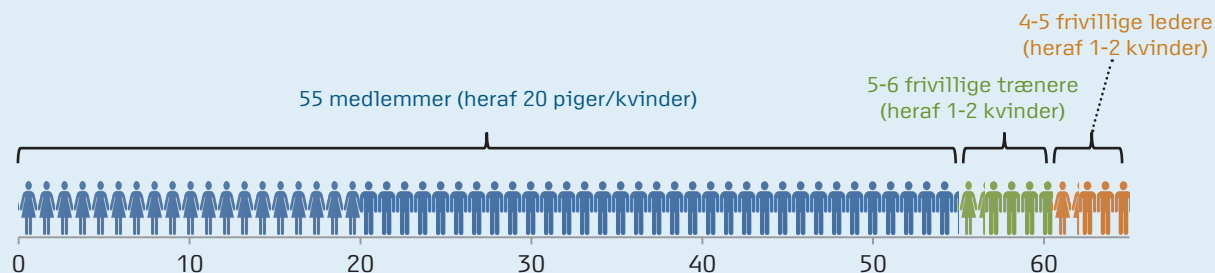
Idrætsforeningerne

I den seneste opgørelse fra 2014 havde Grønlands Idræts-Forbund 131 medlemsforeninger fordelt på ni specialforbund, ældredrætsforeninger og andre idrætsforeninger uden specialforbund. Ifølge forbundet glemmer en del foreninger desuden at registrere sig selv og deres medlemmer.

Foreningsundersøgelsen viser, at den typiske idrætsforening i Grønland har 55 medlemmer og fem-seks frivillige trænere samt fire-fem frivillige ledere.

Kønsfordelingen blandt idrætsforeningernes medlemmer er temmelig skæv. Kun godt en tredjedel af de aktive medlemmer i idrætsforeningerne er piger eller kvinder, og det samme gør sig gældende blandt de frivillige:

- 20 af 55 medlemmer i den typiske idrætsforenings er piger/kvinder.
- Tre af ti frivillige trænere og ledere i den typiske idrætsforening er kvinder.

Faciliteter og frivillige er foreningernes største bekymringer

Tre ud af fire idrætsforeninger i foreningsundersøgelsen siger, at de generelt ser positivt på fremtiden. Men nogle bekymringer går igen, når man spørger formændene i foreningerne. Det handler især om disse tre ting i nævnte rækkefølge:

1. Adgang til gode faciliteter
2. Rekruttering af tilstrækkeligt med frivillige
3. At få økonomien til at løbe rundt

Det er ikke umiddelbart overraskende, at netop disse bekymringer fylder mest i idrætsforeningerne. Idrætsforeningerne er nemlig afhængige af engagerede frivillige, der organiserer aktiviteter, og foreningerne har brug for passende faciliteter til at dyrke deres aktiviteter. Derfor er det foreningernes første prioritet og bekymring, hvis faciliteter eller frivillige mangler.

Særlige udfordringer i Grønland

Selvom idrætsforeningernes bekymringer på sin vis er universelle og de samme i mange andre lande, gør specielle grønlandske forhold tilværelsen særligt udfordrende for en stor del af idrætsforeningerne:

- Næsten alle idrætsforeninger ønsker at benytte indendørs halfaciliteter til deres aktiviteter. Især de mange fodboldspillere fylder meget i hallerne i Grønland i forhold til mange andre lande, hvor der er bedre adgang til udendørs faciliteter.
 - Ca. otte ud af ti foreninger benytter indendørs halfaciliteter, og lige knap halvdelen af dem mener, at der er for få faciliteter i lokalområdet.
- Mange foreningerne peger på, at mangel på egnede kursustilbud til frivillige er en særlig barriere for rekruttering og fastholdelse af frivillige i Grønland.
 - Næsten alle idrætsforeninger siger, at deres frivillige er interesserede i kurser, men kun hver tredje forening mener, at der er relevante kurser og uddannelses tilbud til rådighed.
- Det er meget dyrt at rejse i Grønland, og det er en stor udfordring og udgiftspost for mange foreninger at skaffe penge til at deltage i konkurrencer, der forudsætter, at medlemmerne rejser (f.eks. GM).
 - Idrætsforeninger, der deltager i konkurrencer med nødvendig rejsevirkosomhed, har typisk rejseomkostninger for mindst 100.000 kr. årligt, og 78 pct. af foreningerne med rejseomkostninger mener, at det er blevet sværere at skaffe penge til rejser inden for de seneste fem år.

Samarbejdsvanskeligheder mellem idrætsforeninger

I foreningsundersøgelsen er der tydelige tegn på, at der mange steder er udfordringer med foreningernes indbyrdes samarbejde:

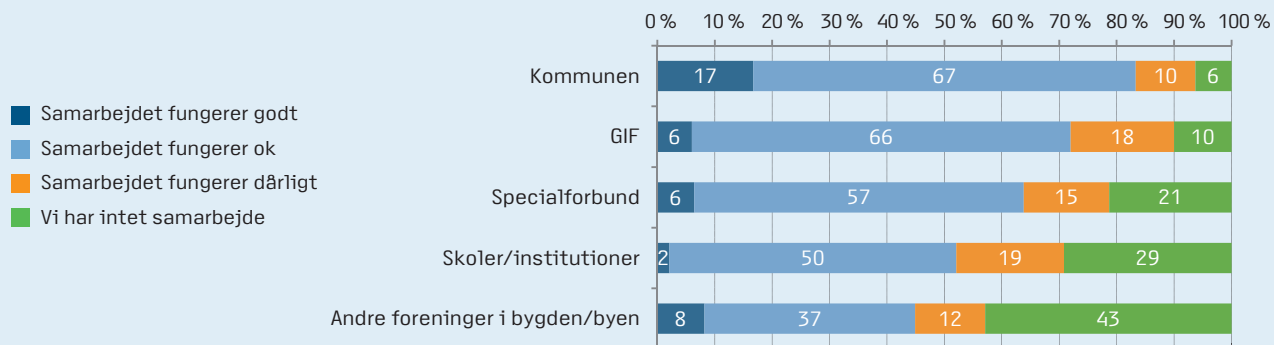
- Idrætsforeningerne er væsentligt bedre til at samarbejde med kommunen end med hinanden.
- Fordeling af tider i indendørs faciliteter kan skabe lokale samarbejdsudfordringer.
- Personkonflikter kan vanskeliggøre og ødelægge samarbejde.

Kommunen er den samarbejdspartner, som flest idrætsforeninger har et fungerende samarbejde med. I alt 84 pct. af foreningerne i undersøgelsen har et samarbejde med kommunen, som fungerer godt eller ok. Kun 45 pct. af foreningerne har et fungerende samarbejde med andre foreninger i bygden/byen, som de kommer fra – og kun 8 pct. af foreningerne kan forklare det med, at de er den eneste idrætsforening i bygden/byen.

Samarbejde med kommunen og andre idrætsforeninger kan være særligt vanskeligt, når man skal finde frem til en fordeling af adgangen til indendørs halfaciliteter. Kun godt halvdelen af foreningerne er tilfredse med samarbejdet i forbindelse med fordeling af haltid.

En del foreningsrepræsentanter nævner i interviews, at tidligere konflikter og dårlig kemi imellem enkeltpersoner har været med til at vanskeliggøre lokalt samarbejde mellem visse idrætsforeninger. Det er en selvsagt en særlig udfordring, når der i forvejen kun er få andre idrætsforeninger i de forskellige bygder og byer at samarbejde med. I sidste ende kan det begrænse mulighederne for de aktive medlemmer og for at iværksætte aktiviteter for nye målgrupper.

Hvordan fungerer foreningernes samarbejde generelt med disse andre organisationer/institutioner?

Mellem 1.300 og 1.600 faste frivillige ildsjæle i foreningsidrætten

De frivillige i idrætsforeningerne har særligt fokus i undersøgelsen. Groft sagt kan man skelne mellem to typer af frivilligt engagement i idræt:

- Faste frivillige ledere og trænere, som er en del af idrætsforeningernes daglige drift og aktiviteter.
- Løst tilknyttede frivillige, som hjælper til i forbindelse med særlige arrangementer.

Der er relativt få faste frivillige ildsjæle i foreningsidrætten. I idrættsvaneundersøgelsen blandt voksne siger 4 pct., at de er faste frivillige ledere eller trænere. Det stemmer godt overens med, at der ifølge foreningsundersøgelsen er ca. ti frivillige i den typiske idrætsforening

i Grønland. I en samlet vurdering anslås antallet af faste frivillige i foreningsidrætten i Grønland derfor at ligge mellem 1.300 og 1.600.

Til gengæld er der rigtig mange løst tilknyttede frivillige, som hjælper til i forbindelse med afvikling af konkurrencer, indsamlinger eller andre enkeltstående arrangementer.

Endelig siger en stor del af de voksne, der ikke på nogen måde arbejder frivilligt i idrætten, at de faktisk gerne vil hjælpe til, hvis en idrætsforening spørger dem. I alt hører 29 pct. af de voksne i idrættsvaneundersøgelsen til i denne gruppe.

Frivilligt arbejde i idrætten blandt voksne i Grønland

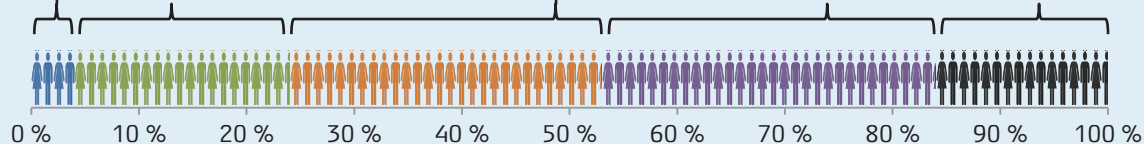
4 % er faste frivillige i idrætsforeninger (trænere og/eller ledere)

20 % er løse tilknyttede frivillige (hjælper f.eks. til ved GM eller lignende)

29 % vil gerne arbejde frivilligt, hvis en idrætsforening spørger om hjælp

31 % er i tvivl, om de gerne vil arbejde frivilligt

16 % vil ikke arbejde frivilligt

Udfordringer med de frivillige

Rekruttering af tilstrækkeligt med frivillige er en af idrætsforeningernes største udfordringer. Der er mange bud på, hvorfor det er svært at rekruttere frivillige. Heldigvis har en del foreninger også gode erfaringer på området.

Alt i alt lader det faktisk til at gå en lille smule fremad med det samlede antal faste frivillige i foreningsidrætten i Grønland:

- 37 pct. af foreningerne i undersøgelsen har fået flere frivillige inden for de seneste fem år.
- 43 pct. af foreningerne i undersøgelsen har det samme antal frivillige som for fem år siden.
- 20 pct. af foreningerne i undersøgelsen har fået færre frivillige inden for de seneste fem år.

Men udfordringer er der ikke desto mindre nok af, når foreningerne forsøger at rekruttere og fastholde frivillige ledere og trænere. Ifølge foreningerne handler det især om manglende lyst til at arbejde frivilligt og om manglende kursustilbud til de frivillige.

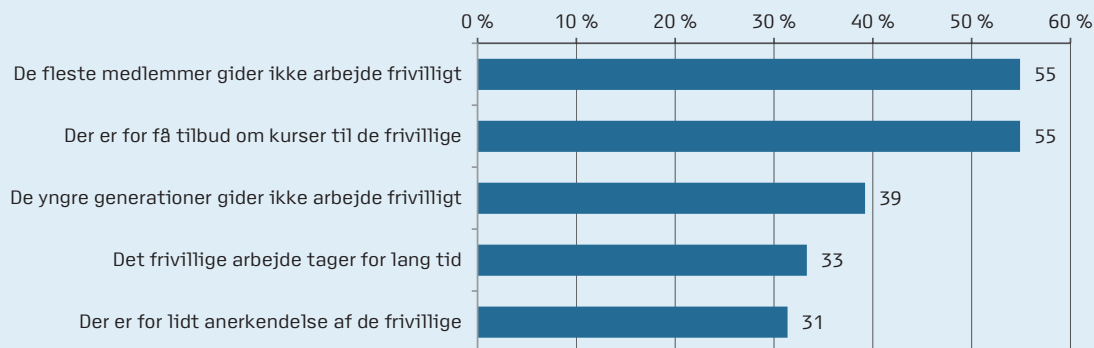
“Det er yderst vigtigt at have et godt samarbejde med forældre og inddrage dem i initiativer.”

– foreningsleder fra Kangaatsiaq

“At have løbende kontakt til de frivillige er en god metode til at fastholde dem.”

– foreningsleder fra Nuuk

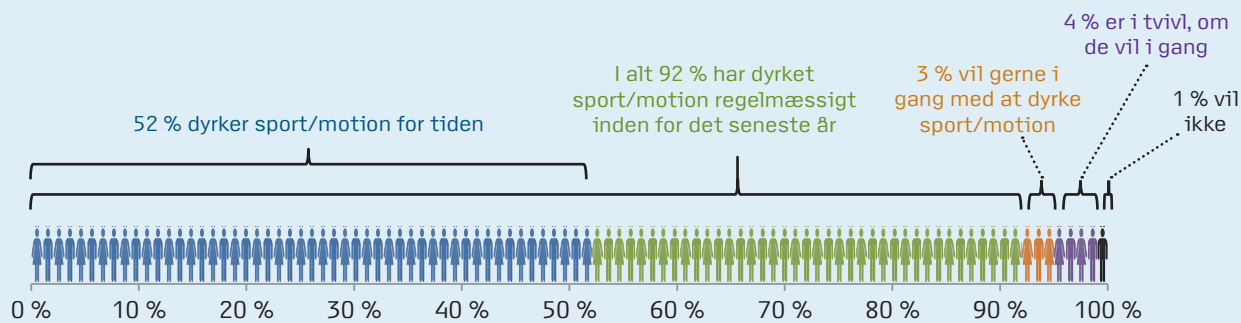
Hvad gør det vanskeligt for foreningerne at rekruttere og fastholde frivillige?

Sport/motion blandt børn og unge (9-16 år)

I idrætsvaneundersøgelsen blandt børn og unge er lige over halvdelen aktive for tiden (på undersøgelsestidspunktet: marts-april 2015), mens næsten alle har dyrket sport/motion regelmæssigt inden for det seneste år.

- Væsentligt flere drenge end piger dyrker sport/motion for tiden.
- Børn (9-13 år) og unge (14-16 år) er nogenlunde lige aktive.

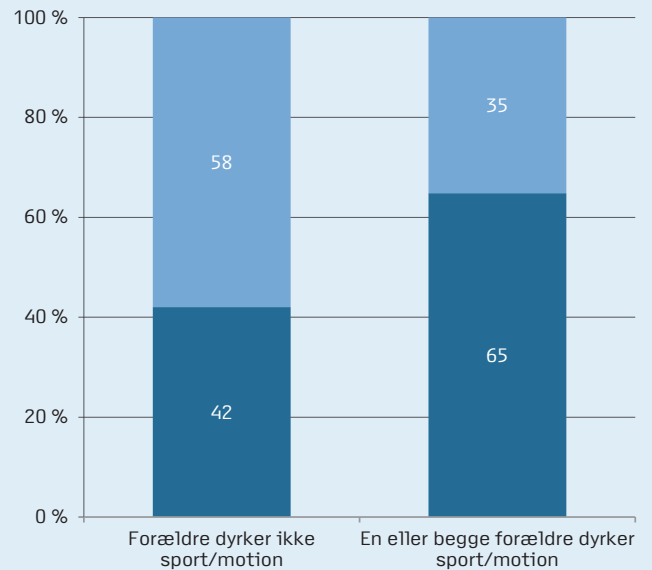

Stor indflydelse fra forældre

Forældre har stor indflydelse på deres børns deltagelse i sport/motion. Hvis forældrene selv er aktive, er børnene med stor sandsynlighed også.

- Blandt børn fra hjem, hvor forældrene ikke dyrker sport/motion, er kun 42 pct. aktive for tiden.
- Blandt børn, der bor med forældre, hvor en eller begge dyrker sport/motion, er 65 pct. aktive for tiden.

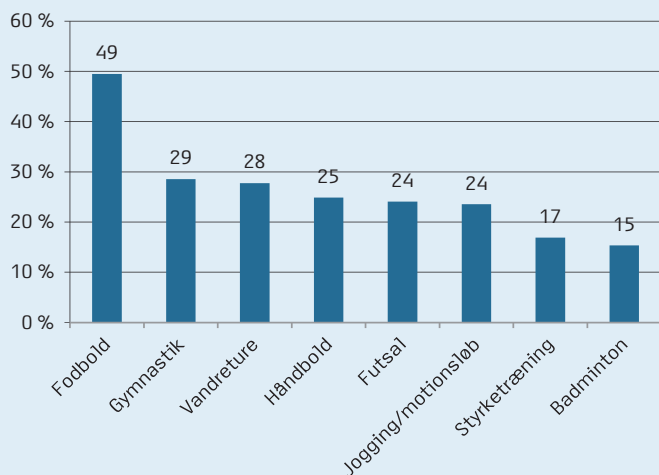
- Børn/unge dyrker ikke sport/motion for tiden
- Børn/unge dyrker sport/motion for tiden

Fodbold er størst blandt børn og unge

Hele 92 pct. af de adspurgte børn og unge har dyrket sport/motion inden for det seneste år. Fodbold er helt tydeligt den mest populære aktivitet.

- Fodbold er klart mest populært blandt drenge, men er også den mest udbredte aktivitet blandt piger. To tredjedele af drengene og godt en tredjedel af pigerne har spillet fodbold inden for det seneste år. Også futsal er mere populært blandt drenge end piger.
- Vandreture og håndbold er til gengæld lidt mere udbredt blandt piger end drenge.
- Styrketræning er især populært blandt de unge mellem 14 og 16 år.
- Mange af de mest populære idrætter blandt børn og unge finder sted indendørs. I alt to tredjedele af de aktive børn og unge dyrker sport/motion i indendørs halfaciliteter.

Flest er aktive på egen hånd

Størstedelen af de idrætsaktive børn er aktive på egen hånd. Det vil sige, at de selv arrangerer aktiviteterne og dyrker sport/motion alene eller med venner, når det lige passer – f.eks. spiller fodbold på vej hjem fra skole eller løber en tur. Idrætsforeninger og til en vis grad fitnesscentre/motionsrum er også populære steder for børn og unge at være aktive.

- Knap halvdelen af de idrætsaktive børn og unge er aktive i idrætsforeninger – væsentligt flere drenge end piger.
- Ca. en femtedel er aktive som kunder i private centre – væsentligt flere unge end børn.

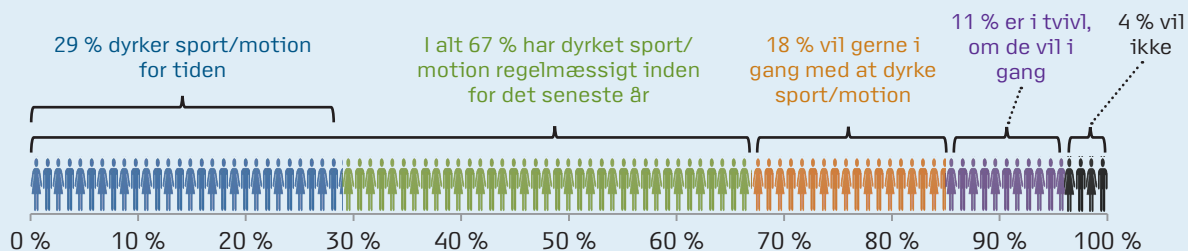
Foreningsaktive børn og unge er glade for deres idrætsforeninger

- 86 pct. af de foreningsaktive børn og unge har gode venner i deres idrætsforeninger.
- 78 pct. af de foreningsaktive børn og unge synes, at træneren er god. Hver fjerde synes dog, at træneren fokuserer for meget på de bedste, men kun meget få forlader deres foreninger pga. træneren.
- 57 pct. af de foreningsaktive børn og unge vil gerne dyrke flere forskellige former for sport/motion i deres idrætsforening.

Sport/motion blandt voksne (16 år+)

Deltagelsen i sport/motion er væsentligt lavere blandt voksne end blandt børn og unge. Kun ca. tre ud af ti voksne er aktive for tiden, mens to tredjedele har dyrket sport/motion regelmæssigt inden for det seneste år. Dette er en lav idrætsdeltagelse i forhold til mange andre lande.

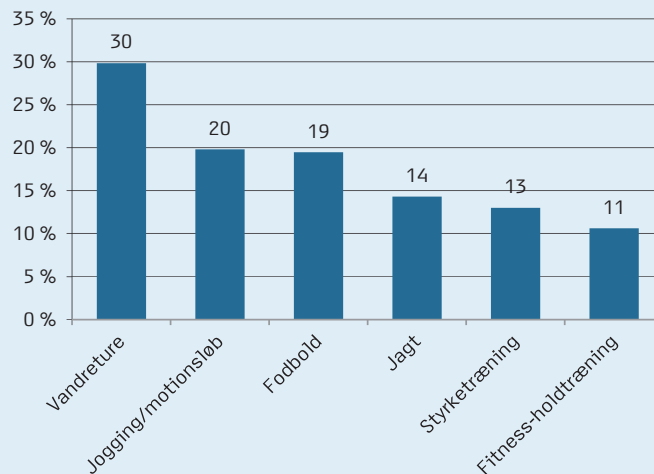
- Mænd og kvinder er aktive i lige høj grad.
- Idrætsdeltagelsen falder med alderen. Især efter 40-års-alderen er der væsentligt færre, der har været aktive inden for det seneste år.
- Uddannelse har stor indflydelse på idrætsdeltagelsen. Blandt voksne med kort uddannelse dyrker kun meget få sport/motion.

Voksne er især aktive i det fri

De mest populære idrætsaktiviteter blandt voksne er i højere grad motionsaktiviteter end egentlige sportsgrene.

- Flere kvinder end mænd vandrer, løber og dyrker fitness.
- Væsentligt flere mænd end kvinder, der spiller fodbold og går på jagt.
- Otte ud af ti idrætsaktive voksne dyrker sport/motion på egen hånd, mens kun en tredjedel er aktiv i idrætsforeninger. Generelt er mænd overrepræsenteret i idrætsforeninger, mens der blandt de aktive på egen hånd eller i fitnesscenter/motionsrum er en overrepræsentation af kvinder.
- De aktive i idrætsforeninger er typisk aktive flere gange om ugen end dem, der er aktive på egen hånd.

Anbefalinger

På baggrund af alle tre delundersøgelsers samlede resultater udleder rapportens forfattere en række anbefalinger til at udvikle idrætten i Grønland. Anbefalingerne henvender sig primært til GIF og idrætsforeningerne, men de er også i høj grad relevante for kommuner og andre aktører på idrætsområdet. I overskriftsform er anbefalingerne:

- Styrk det lokale samarbejde
- Sæt fokus på nye målgrupper
- Foreninger behøver ikke være de eneste udbydere af idrætstilbud
- Mere målrettet service til de frivillige i idrætsforeningerne
- Etablering af nye faciliteter – med omtanke
- Fremtiden: Indsamle og udveksle viden og ideer

Styrk det lokale samarbejde

Lige nu har foreningerne i GIF de medlemmer, som idrætsforeningernes tilbud henvender sig til. Hvis forbundet og foreningerne vil have flere medlemmer, er det nødvendigt at brede perspektivet langt mere ud og skabe en stærkere samarbejdskultur i foreningsidrætten, hvor man lokalt i byer og bygder skaber nye tilbud til bredere målgrupper og udvikler sig mere i fælleskab. Særligt i et land som Grønland med store afstande og relativt isolerede, små samfund kan foreninger have stor gevinst af at samarbejde bedre lokalt, end tilfældet er i dag.

For at styrke det lokale samarbejde i foreningsidrætten, må både de lokale idrætsforeninger, specialforbundene og GIF tænke ud over den 'siloopdelte' specialforbundsstruktur, der præger idrætten i Grønland. Alle parter skal blive bedre til at udnytte idrættens samlede evner lokalt og udvikle mere tværgående initiativer med fokus på bredere målgrupper.

- GIF kan støtte lokalt samarbejde ved at have konsulenter fast knyttet til bestemte byer/områder. Lokale GIF-konsulenter kan gå forrest ved at samle idrætsforeninger til seminarer, hvor man drøfter lokale tværgående udfordringer og udviklingspotentialer. En sådan lokal GIF-konsulent kunne også være samlet talerør til kommunen og tovholder på fondsansøgninger, som er store opgaver at løfte for lokale frivillige ledere.
- En lokal konsulent og fælles seminarer kan skabe viden om, hvordan man bedst muligt supplerer GIF's nuværende 'road shows' og kurser med nye tværgående kursus- og uddannelses tilbud til de lokale, frivillige trænere og ledere.

“Der skal gennemføres kurser i foreningsdrift, hvis vi skal udvikle os.”

– foreningsleder fra Aarluk

- Mange børn og unge efterspørger muligheder for flere forskellige idrætsaktiviteter i samme forening. Med en større grad af samarbejde mellem foreninger kan man skabe fælles tilbud, hvor det på tværs af alder, køn og idrætsgrene er muligt at prøve flere ting af – uden at skulle skifte forening. Således kan man potentielt fastholde flere børn og unge i foreningsidræt og nå ud til nye mulige medlemmer.
- De fleste idrætsforeninger oplever udfordringer med at rekruttere frivillige ledere. Ved at lave fælles bestyrelser for flere idrætsforeninger kan man undgå at slås om de samme ildsjæle til de ansvarstunge ledelsesposter.
- Man kan generelt hente ny inspiration til grønlandsk idræt hos organisationer som DGI i Danmark, hvor idrætsforeninger er organiseret i landsdele med fokus på lokalsamfundenes trivsel – som supplement til de mere aktivitetsorienterede specialforbund i Danmarks Idrætsforbund.

Sæt fokus på nye målgrupper

Ildrætsforeningerne er præget af primært at være hjemsted for børn og unge og især drenge. Hvis man vil have flere medlemmer, er det oplagt at rette opmærksomheden og relevante tilbud mod de grupper i befolkningen, som i dag ikke er særlig godt repræsenterede i foreningsidrætten.

- Piger bør føle sig hjemme i idrætsforeninger i lige så høj grad som drenge. Men det er en kompleks sag og kræver et større arbejde at afdække de ikke foreningsaktive pigers ønsker til idræt. Det kan både handle om at inddrage nye aktiviteter i foreningsregi (f.eks. gymnastik og dans) og om at tilrettelægge træningen på nye måder (mere fællesskab og leg end præstationer og konkurrence). Desuden kan det handle om at få større kvindelig repræsentation i ledelsen for eksisterende eller nye foreningsdannelser.
- Nye indbyggere i området er en særlig målgruppe. Meget ofte er skoleskift og flytning medvirkende til, at børn og unge stopper med sport/motion, og der skal gøres en aktiv indsats for at modvirke den tendens. Lokale idrætsforeninger kunne i fællesskab gøre en særlig indsats for at introducere nyttilflyttede børn og unge for mulighederne for sport/motion i området.
- En stor del af de ikke aktive voksne vil faktisk gerne i gang med at dyrke sport/motion, men det kræver noget særligt af idrætsforeningerne at udvikle flere og bredere tilbud til voksne motionister. Inden for holdsport skal man f.eks. være særligt opmærksom på at skabe plads og imødekommenhed over for interessererede voksne nybegyndere.

*“Ved at have fokus på sundhed og velvære er det muligt at skabe en ny kultur, hvor der er plads til alle.”
– foreningsleder fra Ilulissat*

- Ældre over 60 år vil i fremtiden udgøre en større del af befolkningen i Grønland. Derfor er der god grund til at etablere ældreidræt som et selvstændigt, tværgående forbund, hvis det indebærer, at man udvikler og udveksler ideer og inspiration imellem ældreidrætsforeninger.
- Man kan fra GIF's side understøtte udviklingen af nye aktiviteter for nye målgrupper ved at afsætte udviklingsmidler til idrætsforeninger eller andre lokale aktører, der vil prøve nye tilbud af.

Foreninger behøver ikke være de eneste udbydere af idrætstilbud

De frivilliges engagement og overskud bestemmer fuldstændig, hvad idrætsforeningerne i dag kaster sig over af aktiviteter og arrangementer. Derfor kan visse nye initiativer og særlige indsatser med fordel løftes af andre aktører på idrætsområdet.

- GIF kan overveje at etablere sig selv som idrætsudbyder og gå i direkte dialog med folk, der gerne vil være idrætsaktive uden nødvendigvis at være det i en idrætsforening. Det kunne være løbere, skiløbere, vandrere eller en helt fjerde gruppe, for hvem et direkte medlemskab i GIF kunne være værdifuldt, hvis det f.eks. indeholder kontinuerlig kommunikation med inspiration, træningstips og tilbud om foredrag/udstyr.
- Idrætsforeninger er næsten de eneste brugere af indendørs halfaciliteter efter kl. 16. Faciliteterne kan åbnes mere op for lokalsamfundene og arbejde mere aktivt for at udfylde ledig haltid. Ligesom man kender det fra skilifter og svømmehaller, kunne man i hallernes drift, personale og fysiske indretning være mere åben for offentligheden og gøre en aktiv indsats for at få folk til at benytte faciliteterne – også i skolerne sommerferie, hvor mange haller ellers lukker.

- Næsten tre ud af fire kr. til idræt kommer fra kommunale kasser. Derfor bør de fire kommunale forvaltninger spille en mere direkte og strategisk rolle i forhold til, hvordan idrætten i Grønland udvikler sig, og hvilke tilbud der er til borgerne. De fire kommuner kan eksempelvis være de mest egnede aktører til at skabe passende og vedvarende tilbud over for særlige grupper, som er svære at håndtere i foreninger. Det kan dreje sig om udsatte unge, misbrugere eller andre grupper, for hvem en idrætsaktiv hverdag kan gøre en stor og positiv forskel i tilværelsen.

Mere målrettet service til de frivillige i idrætsforeningerne

Der er mellem 1.300 og 1.600 faste frivillige i idrætsforeningerne og mange flere, som hjælper til i forbindelse med særlige arrangementer og konkurrencer. Herudover siger mange voksne, at de gerne vil hjælpe til, hvis en idrætsforening spørger om hjælp. Men det er lettere sagt end gjort, og idrættens frivillige skal have mere støtte og inspiration til deres arbejde i foreningerne generelt og til udfordringerne med at rekruttere nye frivillige i særdeleshed.

- De faste frivillige ledere og trænere er ryggraden i foreningsidrætten. De skal adresseres mere målrettet af GIF for at anerkende og understøtte den frivillige indsats, de lægger i idrætsforeningerne. En måde at gøre det på kunne være i form af et fast gratis nyhedsbrev til alle frivillige med information om regler og medlemsindberetning, gode historier fra foreningsidrætten, inspiration fra ind- og udland og meget andet relevant indhold.
- GIF kan gøre væsentligt mere for at fortælle nye idrætsforeninger og idrætsforeninger uden for specialforbund, hvad de kan få ud af deres medlemskab i forbundet.
- Hvis der skal flere piger og kvinder ind som medlemmer i idrætsforeningerne, er det nødvendigt med en tilsvarende større repræsentation af kvinder blandt de frivillige. GIF kunne derfor lave en kampagne for at få flere kvindelige frivillige i idrætten, evt. med inspiration fra nuværende frivillige kvinder i idrætten eller andre frivillige organisationer. I visse tilfælde er det lettere at skubbe på opstart af nye foreningsdannelser end at skabe forandring i eksisterende foreninger, der måske oplever, at de fungerer godt trods lav kvindelig repræsentation i bestyrelserne.
- De mange mennesker, der hjælper til på løser basis i idrætsforeninger, understreger, at uforpligtende, måske tidsbegrænset assistance som 'løser frivillig' er lettere at sige ja til end de faste frivillige opgaver som leder og træner. Til gengæld er de 'løser frivillige' nemmere at rekruttere som faste frivillige på et senere tidspunkt. Man kunne derfor fra GIF's side (eventuelt i regi af et nyhedsbrev) formidle forslag til og gode erfaringer med at lave uforpligtende arrangementer for medlemmer og overskuelige opgaver for de frivillige.

“Frivilligt arbejde kommer lidt hen ad vejen. Vi passer meget på med at 'læsse' alt for meget over på den enkelte.”

– foreningsleder fra Ilulissat

*“Vi har altid svært ved at få medlemmerne til at komme til generalforsamlingen. Så vi holdt et medlems-seminar i stedet, hvor folk kunne komme med forslag til udvikling af foreningen, og hvor der ikke var valg til bestyrelsen. Så kom der 70 mennesker, og der kom rigtig mange gode ideer på bordet, som vi kan arbejde videre med sammen.”
– foreningsleder fra Ilulissat*

Etablering af nye faciliteter – med omtanke

Adgang til gode faciliteter er en udbredt bekymring i foreningsidrætten. Men overordnet set er Grønland hverken værre eller bedre stillet end Danmark målt på indendørs faciliteter i forhold til indbyggertal. Til gengæld skaber klimaet særlige udfordringer, og faciliteter står generelt højt på mange foreningers ønskeliste. Ønskerne er især bedre opbevarings- og klubhusfaciliteter samt overdækkede kunstgræsbaner. Også en del børn og unge efterspørger bedre mulighed for udendørs boldspil, og flere steder i Grønland er der konkrete projekter om overdækkede kunstgræsbaner på tegnebrættet.

- Med overdækkede kunstgræsbaner vil man få en hidtil uset mulighed for at spille udendørs fodbold hele året, hvilket kan frigøre en del indendørs haltid, som i dag går til fodbold/futsal. Men disse baner er dyre at etablere og bør kunne komme en bredere brugergruppe end blot fodboldspillere til gode.
- En overdækket kunstgræsbane vil, afhængig af underlagets kvalitet og streger, kunne benyttes til en række forskellige aktiviteter (håndbold, hockey, tennis, opvisninger og meget mere), og derfor bør man i planlægningsfasen få input fra et bredt udsnit af de lokale foreninger og inddrage facilitetseksperter i den konkrete udformning.
- Ud over selve banen kan man med fordel skabe plads til ophold og aktiviteter som udstrækning, leg eller skateboard i nærheden, så den overdækkede facilitet kan blive et naturligt sted at lægge vejen forbi for så mange forskellige brugere som muligt.

Fremtiden: Indsamle og udveksle viden og ideer

Det er en forudsætning for den fortsatte udvikling af idrætten, at man også i fremtiden skaber ny viden og samler idrættens mange forskellige aktører.

- Med de eksisterende spørgeskemaer og det foregående metodeudviklingsarbejde er meget af forarbejdet allerede gjort, hvis GIF eller andre i fremtiden vil gentage hele eller dele af undersøgelsen. Hvis man laver sammenlignelige undersøgelser med nogle års mellemrum, får man værdifuld indsigt i udviklingstendenserne på området.
- GIF kan tage initiativ til at samle idrættens aktører bredt set, som f.eks. forbund- og foreningsrepræsentanter, andre idrætsudbydere som fitnesscentre og eventarrangører, kommunale konsulenter, fonde, undervisere og eksterne eksperter. En tilbagevendende konference om idrætten i Grønland med et direkte fokus på udfordringer og udviklingspotentialer kan løfte vidensniveauet, bidrage til at skabe nye samarbejder og sikre den fremtidige fokus på idrættens vilkår.

IDRÆT I GRØNLAND

KORT FORTALT

Hovedpunkter og anbefalinger fra analysen af idræt i Grønland

Foretaget af Idrættens Analyseinstitut for Grønlands Idræts-Forbund

